

ELEMENTI OCJENJIVANJA I OBLICI PROVJERE UČENIČKIH POSTIGNUĆA ŠKOLSKA GODINA 2016/17

Aktiv kemije

Nastavnice: J.Sturnela, R. Milošević, A.Talapka Berghaus

Sastavnice koje će nastavnik koristiti, način praćenja i način izvođenja pojedinih ocjena te izvođenja zaključne ocjene moraju biti jasni i učenicima objašnjeni već na početku nastavne godine.

Elementi ocjenjivanja za predmete kemija:

1. **Usvojenost obrazovnih sadržaja** - postignuća u kognitivnoj ili spoznajnoj domeni
2. **Primjena znanja**
3. **Samostalni rad** - postignuća u psiho-motoričkom području uključuju različite oblike primjene znanja, proceduralna znanja, te vještine

Afektivno područje razvoja, iskazano kroz **Odnos učenika prema radu** u pravilu se prati bilješkama i ocjenjuje opisno.

Naziv sastavnice	Opis sastavnice
Usvojenost, razumijevanje i primjena znanja	<p>-Poznavanje temeljnih pojmova i stručnog nazivlja,</p> <p>-poznavaanje suvremenih spoznaja o građi, svojstvima i promjenama tvari,</p> <p>-razumijevanje pojava i procesa u prirodi,</p> <p>-objašnjavanje međudnosa i međuovisnosti, te uzročno-posljedičnih veza,</p> <p>-primjena osnovnih znanja u tumačenju novih primjera i rješavanje problema.</p> <p>-Do sada smo usvojenost obrazovnih sadržaja ocjenjivali kroz usmeni odgovor, a primjenu znanja, kroz pismeni, pa bi smo i ubuduće na isti način radili.</p>
Samostalni rad	<p>Aktivnosti učenika u sklopu nastavnog procesa i domaće zadaće:</p> <p>-praktični radovi, prikazi zaključaka rasprava, tekstualni ili grafički zadaci, prikazi istraživanja, obrađenih i/ili objedinjenih informacija,</p> <p>-različite prezentacije, referati, plakati, seminarski radovi,</p> <p>-postignuti rezultati na raznim natjecanjima,</p> <p>-vrednuju se individualni radovi kao i radovi koji su dio grupnog uratka</p>

1. Usvojenost obrazovnih sadržaja

Odnosi se na poznavanje sadržaja predviđenog nastavnim planovima i programom. Podrazumijeva se vrednovanje sposobnosti reprodukcije, razumijevanja i obrazlaganja zadanog sadržaj. Prevladavajući oblik provjere učeničkih postignuća je usmeni odgovor. Pri brojčanom ocjenjivanju gledat će se sljedeći elementi:

Dovoljan (2):		
- ponoviti	- reći tko, kada, gdje	- zapamtiti
- nabrojiti	- definirati	- ispričati
- reći	- imenovati	- poredati
- prepoznati	- označiti	
- prisjetiti se		
Dobar (3):		
- opisati	- interpretirati	- pokazati
- označiti	- prikupiti	- razlikovati
- istaknuti	- nabrojiti	- predvidjeti
- sažeti	- iznositi prema planu	- poznavati
- razumjeti	- proširiti	- razvrstati
- uočiti		
Vrlo dobar (4):		
- razumjeti	- objasniti	- izraziti
- zaključiti	- istražiti	- odrediti
- izdvojiti	- protumačiti	- prikazati
- primijeniti	- raščlaniti	- upotrijebiti
- opisivati	- napraviti	
- riješiti	- promijeniti	
Odličan (5):		
- usporediti	- predložiti	- zaključiti
- objasniti	- komentirati	- preoblikovati
- shvatiti	- navoditi primjere	- kreativno pisati
- povezati	- samostalno	- istražiti
- razlikovati	- raščlaniti	- sažeti
- prosuditi	- analizirati	- upotpuniti
- primijeniti		- prikazati

Tijekom nastavne godine, učeničko znanje će se na ovaj način provjeravati minimalno tri puta, jednom u prvom i dva puta u drugom polugodištu (zbog razlike u trajanju polugodišta). Usmeno provjeravanje i ocjenjivanje učenika može se provoditi na svakom nastavnome satu bez obveze najave i, u pravilu, ne smije trajati dulje od 10 minuta po učeniku. U danu kada piše pismenu provjeru, učenik može biti usmeno provjeravan samo i jednog nastavnog predmeta, odnosno iz dva nastavna predmeta ako taj dan nema pisanih provjera. Datum svake usmene provjere mora biti unesen u rubriku bilježaka.

2. Primjena znanja

Odnosi se na sposobnost analize, sinteze i primjene obrađenog nastavnog sadržaja na konkretnim pitanjima, problemima ili zadacima. Prevladavajući oblik provjere učeničkih

postignuća je pisana zadaća (PZ). Tijekom nastavne godine, učeničko znanje će se na ovaj način provjeravati maksimalno četiri puta, dva puta u prvom i dva puta u drugom polugodištu. Učenici na ovaj način rješavaju prethodno najavljenju pisanu zadaću u trajanju od 45 min. Svaki zadatak u pisanoj zadaći je posebno vrednovan, po potrebi i po koracima, pa se priznaju svi korektno napisani koraci unutar istog zadatka, a ne samo konačno rješenje. Može se navesti bodovna vrijednost zadatka uz tekst zadatka i služi učenicima kao orijentacija o postignuću tijekom rješavanja. Brojčana ocjena pisane zadaće donosi se na temelju sljedeće bodovne skale:

postignuti bodovi	Ocjena
0 - 44%	nedovoljan (1)
45 - 59%	dovoljan (2)
60 - 74%	dobar (3)
75 - 89%	vrlo dobar (4)
90 - 100%	odličan (5)

Na ovaj način je uočljivija razlika između ocjena i primjerice nedovoljan s 40% lako može postati pozitivna ocjena uz adekvatan rad. Isto tako 85% inklinira ocjeni odličan, više nego onaj koji je postigao 75%. Nakon pisane provjere s neočekivanim postignućem za cijeli razred (više od 50 % negativnih), nastavnik mora utvrditi razlog neuspjeha i odlučiti hoće li ponoviti ispit. O dogovorenom treba obavijestiti razrednika i stručnu službu škole. Prije ponavljanja pisane provjere nastavnik je dužan organizirati dopunsku nastavu. Ponavljanje pismene provjere provodi se u redovnoj nastavi.

Ukoliko učenik iz opravdanih razloga nije pisao pisanu zadaću (PZ), omogućiti mu novi termin za pisanje, a ako i tada izostane (opravdano), pružiti mu još jedan termin i ako se ni tada ne pojavi, računati kao da nije pozitivno riješio i da svojim nepojavljivanjem dokazuje nepripremljenost za ispit.

Učenici mogu ispraviti negativnu ili lošu (po njihovoj procjeni) ocjenu iz PZ u usmenom odgovaranju koje se odnosi na gradivo pismene provjere.

Više minutne najavljene provjere znanja, kratke pisane provjere (KPZ) u trajanju do 15 min služe učenicima i nastavnicima kao uvid u trenutno stanje i kao upozorenje gdje su propusti i na čemu treba više raditi. Ocjena se upisuje u rubriku za bilješke i služi kao jedan pokazatelj kod formiranja zaključne ocjene. Kriteriji ocjenjivanja kao i kod PZ, bodovna lista.

Nastavnik može na početku nastavne godine u svrhu uvida u postignutu razinu kompetencija učenika provesti uvodno ili inicijalno provjeravanje do kraja drugog tjedna nastave. Rezultati se upisuju u bilješke o praćenju učenika i služe za individualne informacije učeniku i roditelju.

4. SAMOSTALNI RAD

Ocjena	Opis postignuća
dovoljan	Učenik rijetko izrađuje domaću zadaću, nepotpuno i s greškama, na nastavi se čini nezainteresiran, uglavnom se ne uključuje u rasprave, kasni s izradom samostalnog/praktičnog rada, prezentacije ili plakati su oskudni i neprikladni,
dobar	Učenik uglavnom izrađuje domaće zadaće, ali su često nepotpune ili s greškama, na nastavi se čini nedovoljno zainteresiran, ali se ponekad uključi u raspravu, samostalne/praktične radove izrađuje na vrijeme, ali površno, također su i njegove prezentacije ili plakati načinjeni površno
vrlo dobar	Učenik redovito izrađuje domaće zadaće, trudi se i rijetko griješi, na nastavi je zainteresiran, uključuje se u rasprave, komentira i postavlja pitanja, samostalne/praktične radove izrađuje korektno, na vrijeme, a prezentacije ili plakati su pregledni, točni i uočava se uloženi trud; međutim, uočavaju se neki propusti: ne poštuje preporuke nastavnika u potpunosti ili se mogu uočiti nepreciznosti, nesamostalnost, nekreativnost. Učenik se trudio, ali nije dao sve od sebe.
odličan	Učenik redovito izrađuje domaće zadaće, izrazito se trudi i vrlo rijetko griješi, na nastavi je zainteresiran, uključuje se u rasprave, komentira i postavlja pitanja, uglavnom točno odgovara na nastavnikova pitanja, samostalne/praktične radove izrađuje korektno, na vrijeme, a prezentacije ili plakati su pregledni, točni i kreativni;

UTVRĐIVANJE ZAKLJUČNE OCJENE

Utvrđivanje zaključne ocjene može biti prosječna ocjena iz elemenata ocjenjivanja, ali (sukladno zakonskim propisima), ne mora. Tu se daje sloboda nastavniku u procjeni učeničkih kompetencija, pri čemu nastojati ne oštetiti učenika, ali ni zaključna ocjena ne smije bitno odstupati od prosječne. Za učenike koji su sudjelovali u natjecanjima dogovoriti stimulaciju. Primjerice, za ostvareno jedno od prva tri mjesta u Županiji zaključna-jedna ocjena više od prosječne i petica za sudjelovanje na državnom natjecanju,.